

სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის

2022 წლის ანგარიში

სარჩევი

სამსახურის მიზნები და ამოცანები,
საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები *3*

სტატისტიკური მონაცემები *4*

ტიპოლოგია *11*

ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობა *13*

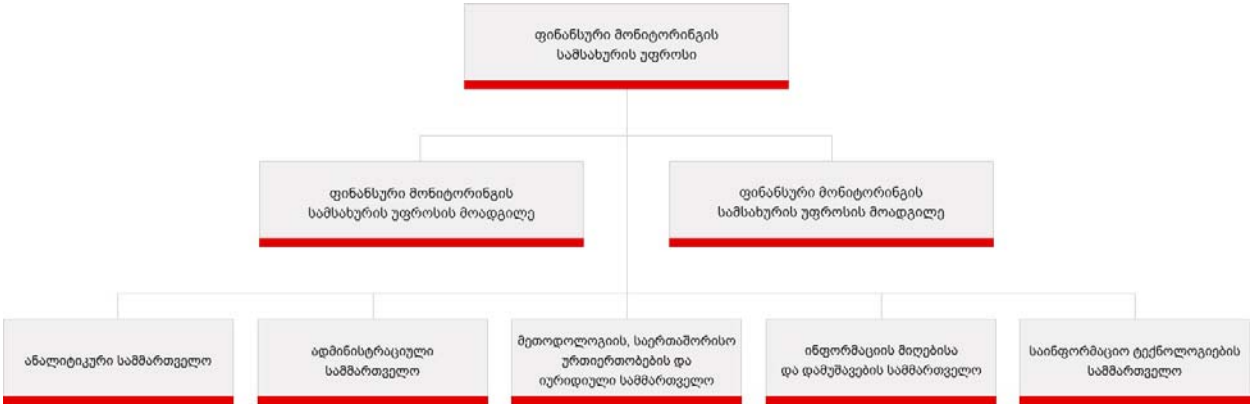
ნორმატიულ-სამართლებროვი ბაზა *15*

ტრენინგები და სემინარები *17*

სამსახურის მიზნები და ამოცანები, საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, როგორც ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის ორგანო, ფუნქციონირებს 2004 წლიდან და თავისი საქმიანობისას ხელმძღვანელობს „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონით, სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით. დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენისა და მათი პრევენციის მიზნით, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, კანონმდებლობით განსაზღვრული ანგარიშვალდებული პირებისგან იღებს ინფორმაციას საეჭვო და სხვა გარიგებების შესახებ, აანალიზებს მას და შესაბამისი დასაბუთებული ვარაუდის არსებობის შემთხვევაში, რომ გარიგება საეჭვოა და ხორციელდება ფულის გათეთრების ან ტერორიზმის დაფინანსების ან/და სხვა პრედიკატიული დანაშაულის ჩადენის მიზნით, დაუყოვნებლივ, სხვა ორგანოსგან ან პირისგან ნებართვის მიღების გარეშე, გადასცემს ამ ინფორმაციას და მის ხელთ არსებულ სათანადო მასალებს სამართალდამცავ ორგანოებს.

სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიზნები და ფუნქციები, მისი სტრუქტურა განსაზღვრულია საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 26 დეკემბრის №658 დადგენილებით დამტკიცებული “საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის დებულებით”. საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის სტრუქტურა 2022 წლის განმავლობაში შემდეგნაირი იყო:

ამჟამად მოქმედი სამსახურის საშტატო ნუსხა და თანამშრომელთა თანამდებობრივი სარგოების ოდენობა დამტკიცებულია საქართველოს პრემიერ-მინისტრის 2022 წლის 28 დეკემბრის №296 ბრძანებით. აღნიშნული აქტის საფუძველზე საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულია 27 საშტატო ერთეული.

სტატისტიკური მონაცემები

„ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად[1], ანგარიშვალდებულ პირებს წარმოადგენენ:

ფინანსური ინსტიტუტები: არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულება – საკრედიტო კავშირი; არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი; სადაზღვევო ბროკერი, გადაზღვევის ბროკერი; ვალუტის გადამცვლელი პუნქტი; კომერციული ბანკი; მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია; საბროკერო კომპანია; საგადახდო მომსახურების პროვაიდერი; სადაზღვევო ორგანიზაცია; სალიზინგო კომპანია; სესხის გამცემი სუბიექტი; ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორი; საინვესტიციო ფონდი, ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერი; მიკრობანკი (2023 წლის 1 ივლისიდან).

არაფინანსური ინსტიტუტები: ადვოკატი, საადვოკატო ბიურო; ლატარიის ორგანიზატორი, აზარტული ან მომგებიანი თამაშობის ორგანიზატორი; ნოტარიუსი; სერტიფიცირებული ბუღალტერი; პროფესიული მომსახურების გამწევი ბუღალტერი; საბუღალტრო ფირმა; აუდიტორი, აუდიტორული (აუდიტური) ფირმა; ძვირფასი ქვებით ან ლითონებით ვაჭრობის განმახორციელებელი პირი; საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო და შემოსავლების სამსახური.

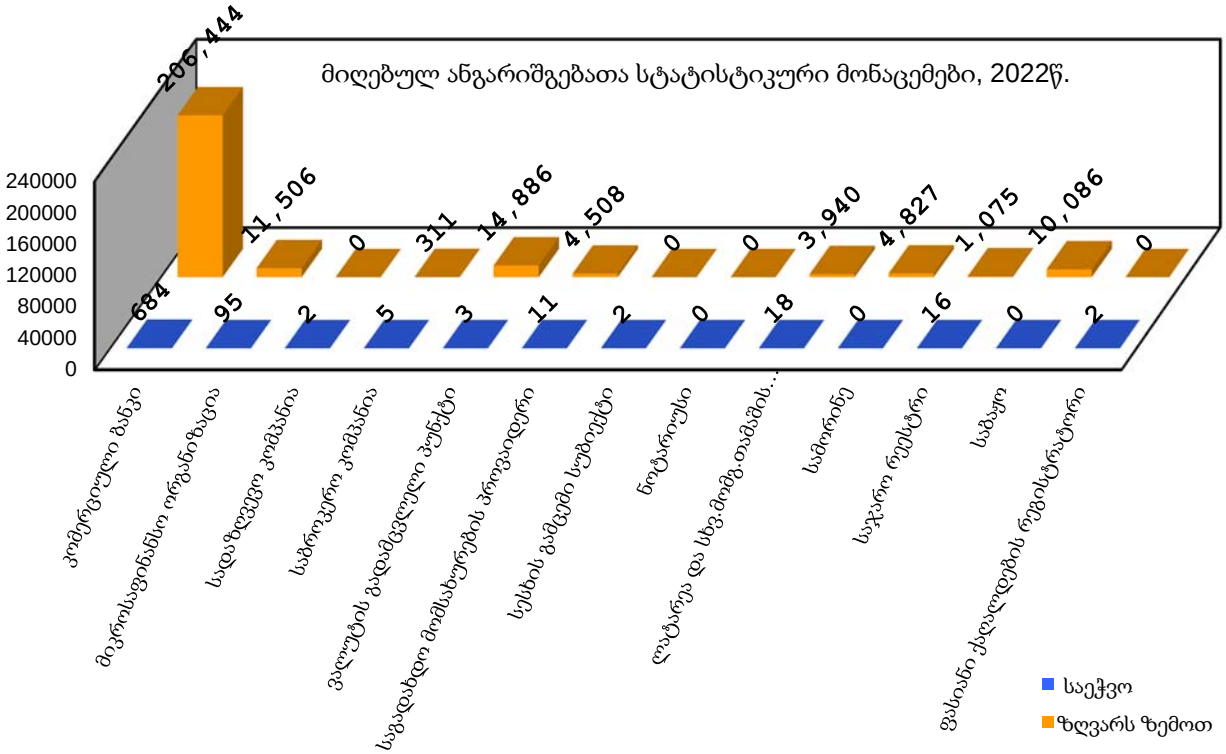
„ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, ანგარიშვალდებული პირები ვალდებულნი არიან საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს წარუდგინონ ანგარიშგება საეჭვო გარიგების ან ასეთი გარიგების მომზადების, დადების ან შესრულების მცდელობის შესახებ. საეჭვო გარიგებების გარდა, კანონის მიხედვით, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით განსაზღვრავს გარიგებათა სახეობებს, რომელთა შესახებ ანგარიშგება ანგარიშვალდებულმა პირმა სამსახურს უნდა წარუდგინოს[2].

[1] „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მუხლი 3.
[2] „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მუხლი 25, პუნქტი 2.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, 2022 წლის მანძილზე სამსახურში შემოსული ინფორმაციის სტატისტიკური მონაცემები შემდეგნაირად გამოიყურება:

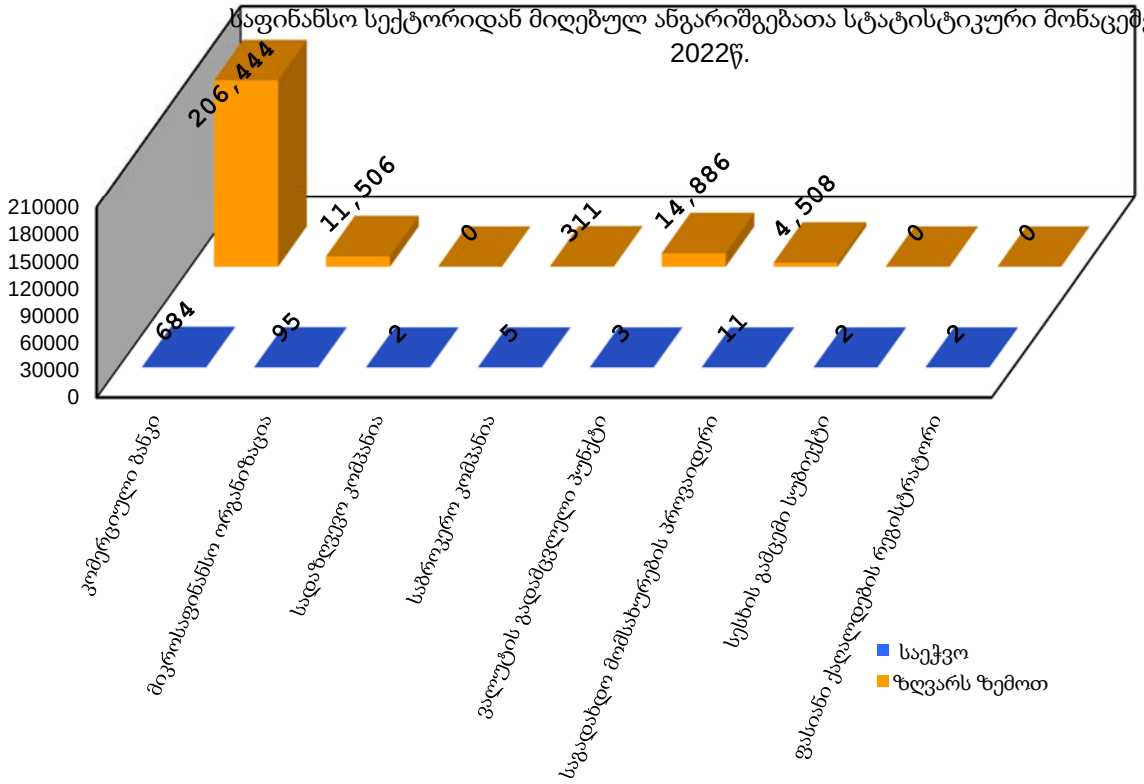
მიღებულ ანგარიშგებათა სტატისტიკური მონაცემები, 2022წ.	ანგარიშგების ფორმები	ზღვარს ზემოთ	საეჭვო	ტერორიზმის დაფინანსება
კომერციული ბანკი	207128	206444	684	11
მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია	11601	11506	95	3
სადაზღვევო კომპანია	2	0	2	0
საბროკერო კომპანია	316	311	5	0
ვალუტის გადამცვლელი პუნქტი	14889	14886	3	1
საგადახდო მომსახურების პროვაიდერი	4519	4508	11	2
სესხის გამცემი სუბიექტი	2	0	2	0
ნოტარიუსი	0	0	0	0
ლტარეა და სხვ.მომგ.თამაშის მომწყ.(ორგ.) პირი	3958	3940	18	0
სამორინე	4827	4827	0	0
საჯარო რეესტრი	1091	1075	16	0
საბაჟო	10086	10086	0	0
ფიზიანი ქალაქების რეგისტრატორი	2	0	2	0
სულ	**258421**	**257583**	**838**	**17**

გრაფიკულად 2022 წლის მანძილზე სამსახურის მიერ მიღებული ანგარიშგებების ფორმების რაოდენობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

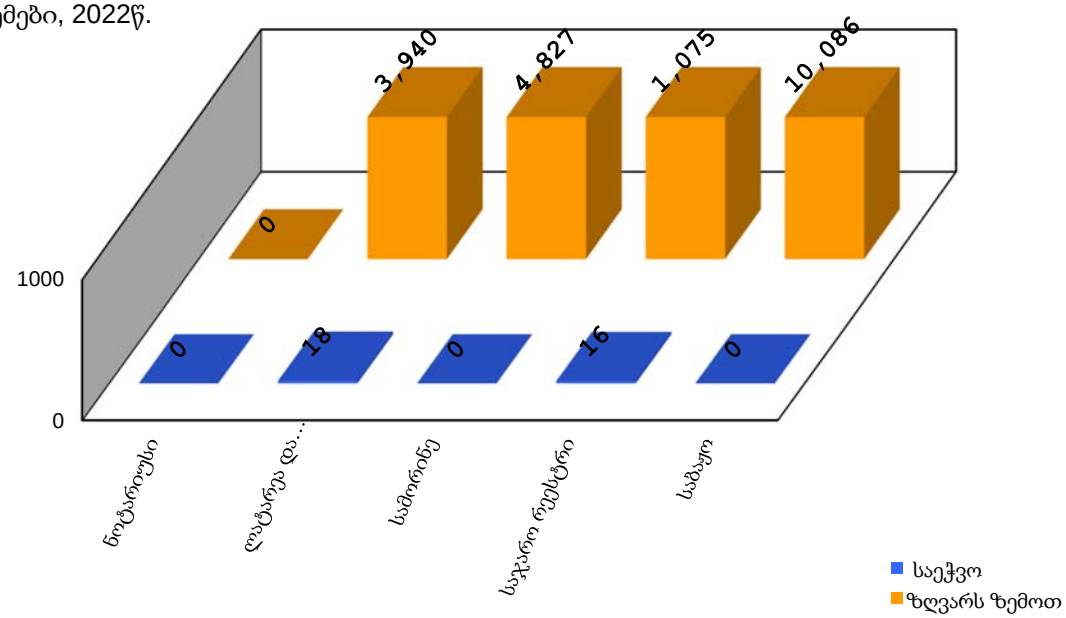

შესაბამისად, სტატისტიკური მონაცემების სისტემატიზაციის შედეგად ფინანსური (მათ შორის, კომერციული ბანკებიდან) და არაფინანსური ინსტიტუტებიდან 2022 წელს მიღებული ანგარიშგებების რაოდენობის მაჩვენებლები შემდეგნაირად გამოიყურება:

საფინანსო სექტორიდან მიღებულ ანგარიშგებათა სტატისტიკური მონაცემები, 2022წ.

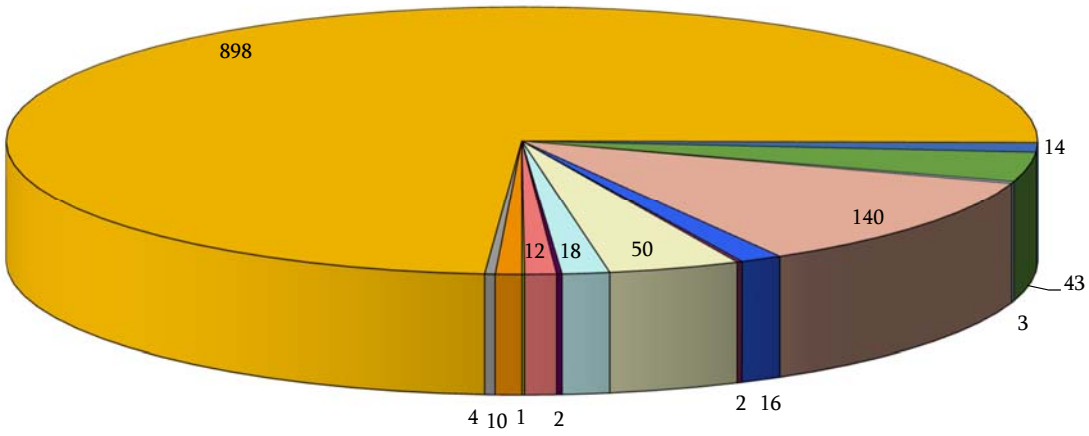

არასაფინანსო სექტორიდან მიღებულ ანგარიშგებათა სტატისტიკური მონაცემები, 2022წ.

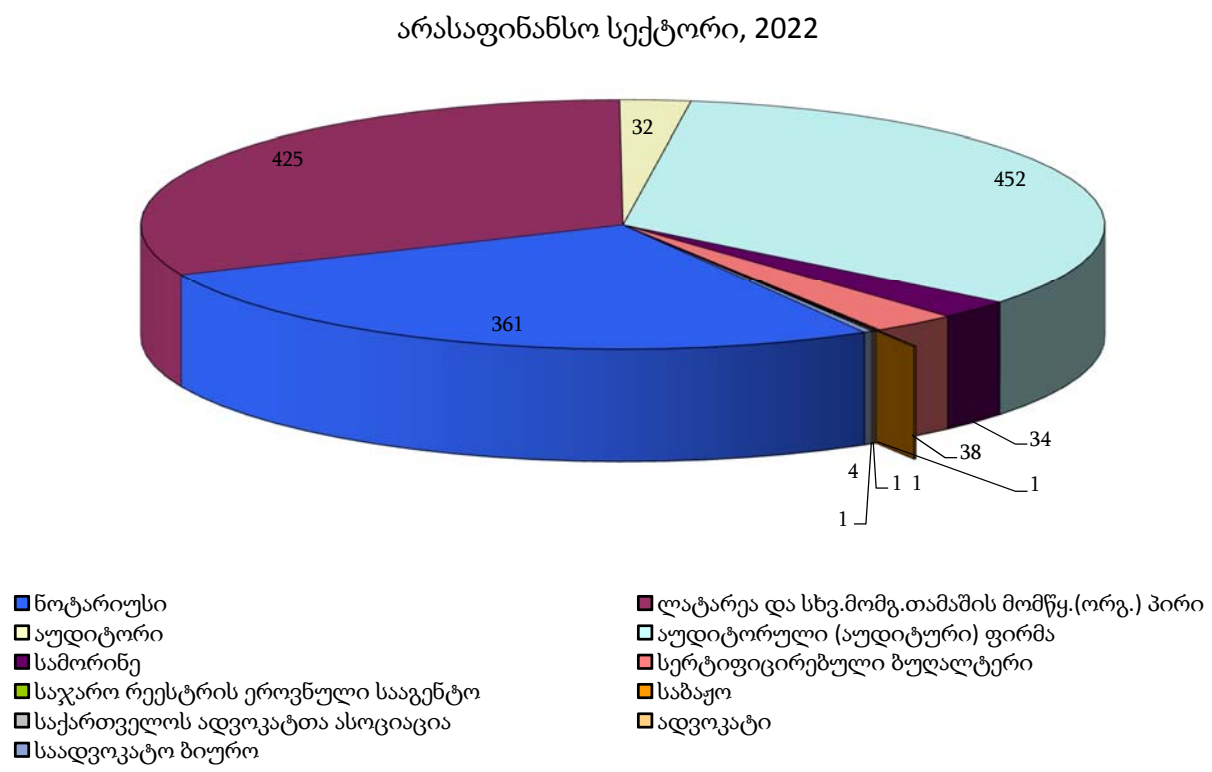

თავის მხრივ, სამსახურში რეგისტრირებული, კანონმდებლობით განსაზღვრული ანგარიშვალდებული პირები, რომლებიც საქართველოს საფინანსო სექტორს წარმოადგენენ, 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მოიცავდა: 16 კომერციულ ბანკს, 2 საკრედიტო კავშირს, 50 მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, 18 სადაზღვევო ორგანიზაციასა, 2 არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელს და 10 საბროკერო კომპანიას, 12 სადაზღვევო ბროკერს, გადაზღვევის ბროკერი 1, 4 ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორს, 898 ვალუტის გადამცვლელ პუნქტს, 14 სალიზინგო კომპანიას, 43 საგადახდო მომსახურების პროვაიდერს,140 სესხის გამცემ სუბიექტს, 3 საინვესტიციო ფონდს.

საფინანსო სექტორი, 2022

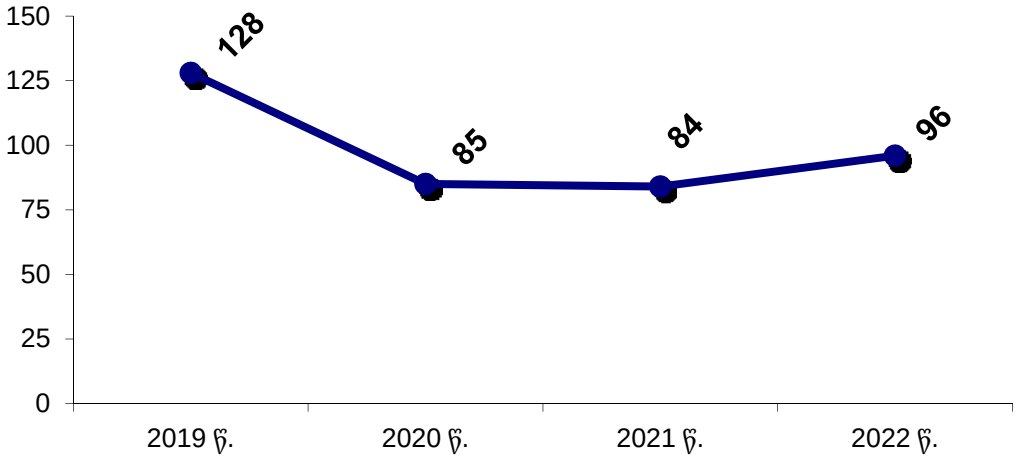
კანონმდებლობით განსაზღვრული ანგარიშვალდებული პირები, რომლებიც საქართველოს არასაფინანსო სექტორს წარმოადგენენ და აღრიცხვაზე არიან საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურში, 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მოიცავდა: 361 ნოტარიუსს, 425 ლატარიის, აზარტული და მომგებიანი თამაშობების მომწყობ პირს, 32 აუდიტორს, 452 აუდიტორულ კომპანიას, 34 სამორინეს, საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს, შემოსავლების სამსახურს (საბაჟო ორგანო) და 1 ადვოკატს და 4 საადვოკატო ბიუროს, 38 სერტიფიცირებულ ბუღალტერს.

2022 წელს მიღებული ანგარიშგების ფორმების ანალიზის და სამსახურის მიერ მოძიებული სხვა ინფორმაციის დამუშავების შედეგად, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურმა გამოავლინა და „ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად საქართველოს პროკურატურის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისა და შემოსავლების სამსახურის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებს გადასცა 96 საქმე (მათ შორის, 4 საქმე ტერორიზმის შესაძლო დაფინანსების სავარაუდო შემთხვევაზე, ხოლო 21 საქმე სხვადასხვა ქვეყნის მიმართ დაწესებული სანქციების შესაძლო გვერდის ავლის მცდელობაზე).

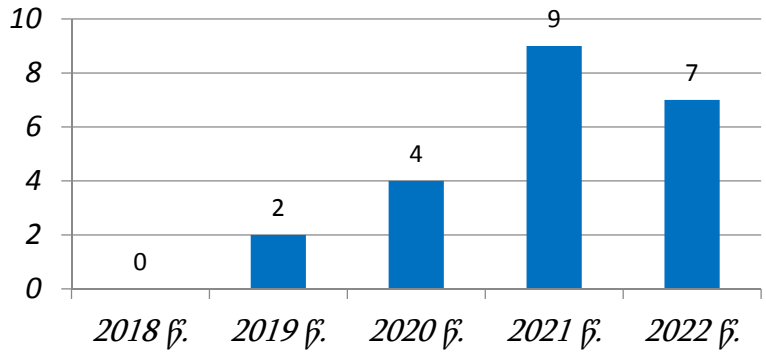
გრაფიკულად საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ სამართალდამცავი ორგანოებისა და შემოსავლების სამსახურისთვის 2019-2022 წლების მანძილზე გადაგზავნილი საქმეების რაოდენობის დინამიკა შემდეგნაირად გამოიყურება:

გადაგზავნილი საქმეების რაოდენობის დინამიკა

აღსანიშნავია, რომ „ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური უფლებამოსილია ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა დანაშაულის თაობაზე დასაბუთებული ვარაუდის გაჩენისას, მიუხედავად გარიგების თანხის ოდენობისა, ანგარიშვალდებულ პირს წერილობით მისცეს მითითება არაუმეტეს 72 საათის განმავლობაში შესაბამისი გარიგების, აგრეთვე ამ გარიგებასთან ან/და ამ გარიგების მონაწილე პირთან დაკავშირებული სხვა გარიგების მომზადების, დადების ან შესრულების შეჩერების შესახებ. 2022 წელს გარიგების აღსრულების შეჩერების უფლებამოსილება სამსახურის მიერ 7-ჯერ იქნა გამოყენებული. აღნიშნული უფლებამოსილების გამოყენების სტატისტიკა შემდეგნაირად გამოიყურება:

გარიგების აღსრულების შეჩერების რაოდენობა

ტიპოლოგია

საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ მიღებული ანგარიშგებების, ანგარიშვალდებული პირებისგან გამოთხოვილი დამატებითი ინფორმაციის, უცხოელი კოლეგებისგან მიღებული და ღია წყაროებში მოძიებული ინფორმაციის ანალიზმა აჩვენა, რომ 2022 წლის მანძილზე სამსახურის მიერ გამოვლენილი შემთხვევების დიდ წილ სხვადასხვა სახის თაღლითობა შეადგენდა, რაც გამოიხატა სხვადასხვა გზებით (კომპიუტერულ სისტემებში ან ელექტრონულ ფოსტაში არაავტორიზებული შეღწევა, საბანკო ანგარიშის გატეხვა, საბანკო რეკვიზიტების შეცვლა დოკუმენტაციაში, საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების გაყალბება, მოპარული პლასტიკური ბარათების მონაცემების არაავტორიზებული გამოყენება, ე.წ. "Romance-scam", ე.წ. "Identity theft", ე.წ. „Merchant-scam" და ა.შ.) მოპოვებული თანხების ლეგალიზაციის მცდელობებში, ხოლო დანაშაულებრივი აქტივების გადაადგილებისთვის გამოიყენებოდა ტრადიციული გზები, ძირითადად საბანკო ანგარიშები და ანგარიშებიდან თანხის განაღდება. ასევე, მსგავსი მიზნებისთვის სხვადასხვა ელექტრონული საფულეებისა გამოყენებაც ხდება.

2022 წელსაც, წინა წლების მსგავსად, დანაშაულებრივი მიზნებისათვის გვლავ ხდებოდა საქართველოში დაფუძნებული ისეთი იურიდიული პირების გამოყენება, რომელთა დასახელება საზღვარგარეთ მოქმედი მეტნაკლებად ცნობადი საერთაშორისო კომპანიების იდენტურია. მსგავსი მეთოდებით ხდება მსხვერპლი უცხოელი მეწარმეების ყურადღების მოდუნება საერთაშორისო გადარიცხვის შესრულებისას. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი თაღლითობის შემთხვევების რაოდენობა სულ უფრო იკლებს.

საანგარიშო წლის განმავლობაში კვლავ გაგრძელდა საქართველოში განთავსებული საბანკო ანგარიშების გამოყენება სატრანზიტო მიზნებისთვის, როგორც იურიდიული, ისე ფიზიკური პირების მიერ. ანგარიშებზე ხორციელდებოდა ჩარიცხვები და შემდგომი გადარიცხვები მესამე ქვეყნებში, ხოლო მთლიანი ბრუნვა ზოგჯერ რამდენიმე მილიონი ლარის ეკვივალენტს აღწევდა. როგორც წესი, მსგავს ტრანზაქციებს საქართველოსთან ეკონომიკური კავშირი არ აქვს.

2022 წელს შესაძლო ქოლ-ცენტრების მიერ განხორციელებული ტრანზაქციების რაოდენობა საკმაო მოცულობის იყო. მსგავსი კომპანიები იქმნება, ძირითადად საზღვარგარეთ მყოფ პოტენციურ მომხმარებლებთან კონტაქტის დასამყარებლად, რომლებსაც სთავაზობენ სხვადასხვა პროდუქტის შეძენას, ინვესტიციის განხორციელებას, ვალუტების (კრიპტოვალუტების) კურსებზე და ბინარულ ოპციონებზე თამაშს და ა.შ. თაღლითური მიზნისთვის შექმნილი ქოლ-ცენტრის შემთხვევაში მსხვერპლი ან საერთოდ ვერ იღებს წინასწარ შეთანხმებულ მომსახურებას ან იღებს გაცილებით ბევრად დაბალი ხარისხის სერვისს (ე.წ. „Boiler

Room Scam“) ან კარგავს იმ თანხას, რომლითაც ე.წ. ინვესტიცია განახორციელა (ე.წ. „Investment Scam“).

როგორც ვვარაუდობდით, საანგარიშო პერიოდში გაგრძელდა გარკვეული პირების მიერ მომხმარებლისათვის სოციალური ქსელებით გზავნილების გაგზავნისა და რეკლამის განთავსების სახით სერვისების შეთავაზება. მსგავს შემთხვევებში, ანგარიშსწორების შემდეგ, მომხმარებელი მომსახურებას ვერ იღებს, ხოლო გადახდილი თანხას კი კარგავს. ისევე როგორც წინა წელს, ამ ტიპის დანაშაულის ხელშემწყობი პირობები არ შეცვლილა. ონლაინ ვაჭრობის მოცულობის გაფართოებამ, თაღლითების მხრიდან გასაწევმა მინიმალურმა ფინანსურმა დანახარჯებმა და ონლაინ-მომხმარებლების უმრავლესობის არასათანადო სიფრთხილემ ნაყოფიერი გარემო შექმნა მსგავსი დანაშაულისთვის. ვფიქრობთ, ამ ტიპის დანაშაულის ჩადენის ტენდენცია კვლავ გაგრძელდება (აქვე აღსანიშნავია, რომ მსგავს ქეისებში 2022 წელს საკმაოდ გავრცელებული იყო რუსულენოვანი პირების შესაძლო მონაწილეობა).

სოციალური ინჟინერიისა და ყალბი ვებ-გვერდებისა და სოციალური ქსელების გამოყენებით მომხმარებელთა კონფიდენციალური საბანკო მონაცემების დაუფლება საანგარიშო წლის მანძილზე კვლავ გაგრძელდა და მზარდი ტენდენცია აჩვენა. „ფიშინგის“ მსხვერპლები ძირითადად, მცირე და საშუალო ოდენობის თანხებს კარგავენ.

2022 წ. რუსეთის მიერ უკრაინაზე თავდასხმის შემდგომ რუსეთსა და ბელარუსზე სანქციების დაწესებას მათი თავიდან არიდების მცდელობები მოჰყვა. ასეთ შემთხვევებში პრაქტიკულად ერთნაირი მარტივი ტიპოლოგია გამოიყენება. საქართველოში ახლად ან რამდენიმე წლის წინ დაფუძნებული იურიდიული პირის ანგარიშზე უცხოეთიდან ირიცხება თანხა ყიდვა/გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე. ქართული კომპანია ფიგურირებს გამსხვისებლად, ხოლო უცხოური - მყიდველად. კონტრაქტის საგანია სხვადასხვა პროდუქტი, რომელიც სანქციების შედეგად მყიდველის ქვეყანაში აღარ შედის და დეფიციტად იქცა. ქართული კომპანია, თანხის ანგარიშზე ჩარიცხვის შემდეგ, ცდილობს გააკეთოს გადარიცხვა უცხოელ შესაბამის მწარმოებელთან. ბუნებრივია, ამ ოპერაციის ჩატარებისათვის გარკვეული გასამრჯელოს ფასად. კომპანიის დამფუძნებელი შეიძლება იყოს როგორც საქართველოს რეზიდენტი, ისე უცხოელიც. მათივე განცხადებით, შეძენილი ტვირთი საქართველოს ტერიტორიაზე როგორც წესი არ შემოდის.

მსგავსი ტიპოლოგიის ტრანსაქციების აღმოჩენისთანავე ავპ-ები წყვეტენ საქმიან ურთიერთობას თავიანთ კლიენტებთან.

ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობა

„ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების, აგრეთვე მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების დაფინანსების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის ხელშეწყობის მიზნით მუდმივმოქმედი უწყებათაშორისი კომისიის შექმნისა და დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 31 მაისის N235-ე დადგენილებით შეიქმნა მუდმივმოქმედი უწყებათაშორისი კომისია. კომისიის მიზანია, ხელი შეუწყოს საქართველოს დაახლოებას ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის საერთაშორისო სტანდარტებთან, ევროპის საბჭოს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებათა შემფასებელ რჩეულ ექსპერტთა კომიტეტის რეკომენდაციებისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ფინანსური სისტემის ფულის გათეთრების ან ტერორიზმის დაფინანსების მიზნით გამოყენების თავიდან აცილების შესახებ, ევროდირექტივასთან, აგრეთვე, უზრუნველყოს MONEYVAL-ის რეკომენდაციების შესრულება ეროვნული კოორდინაციის გაუმჯობესებით, რისკების შეფასების ეროვნულ დოკუმენტზე მუშაობის განახლებით, ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის სფეროში ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის დამტკიცებით.

კომისიის მუშაობას თავმჯდომარეობს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსი, ხოლო კომისიის სამდივნო შედგება ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის თანამშრომლებისაგან. კომისია დაკომპლექტდა ყველა რელევანტური უწყებით. მიმდინარე წლის მანძილზე კომისიამ ჩაატარა 2 სხდომა და რამდენიმე შეხვედრა კომისიის სამუშაო ჯგუფთან. შედეგად, მთავრობას წარედგინა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის მიმართულებით ეროვნული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, განახლდა მუშაობა რისკების შეფასების ეროვნულ დოკუმენტზე.

სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, ერთიანი სახელმძღვანელო დოკუმენტია სახელმწიფო ორგანოებისათვის, რათა უწყებებმა მომავალი 3 წლის მანძილზე, შეძლონ კოორდინირებულად იმ ღონისძიებების ეფექტური ასახვა ეროვნულ სისტემებში, რომელიც საქართველოს ევროპული პერსპექტივისათვის წარმატების მისაღწევად აუცილებელია. ეროვნული სტრატეგიის დოკუმენტი განსაზღვრავს მიზნის მისაღწევად აუცილებელ პრიორიტეტულ მიმართულებებს, ხოლო სამოქმედო გეგმა განსაზღვრავს, პრიორიტეტული მიმართულების შესასრულებლად საჭირო შესაბამის მიზნებს, მიზნის მისაღწევად დაგეგმილ აქტივობებს, აქტივობის შესრულების ინდიკატორებს, მასზე პასუხისმგებელ უწყებებს, აგრეთვე აქტივობის ვადებს და აქტივობის შესასრულებლად საჭირო ბიუჯეტს.

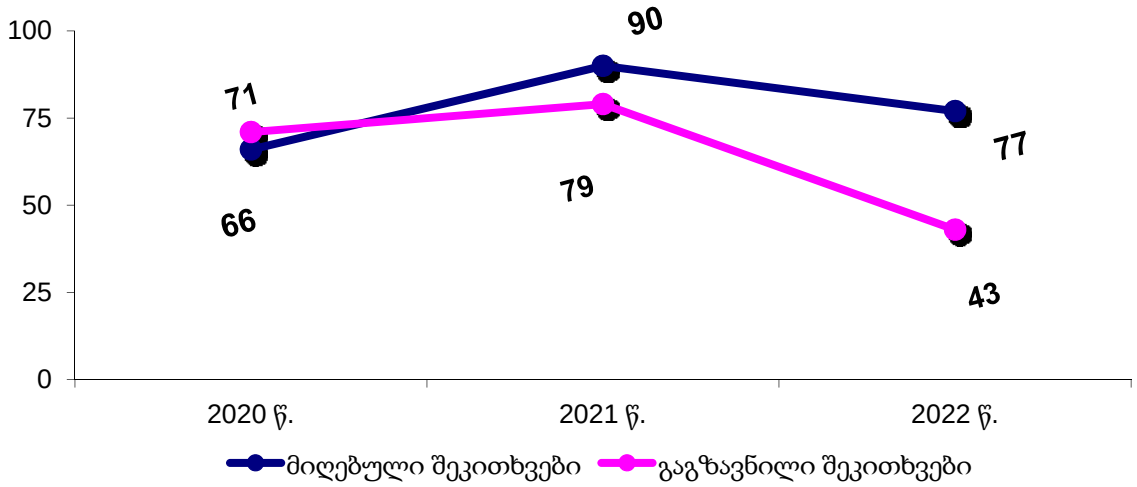
საანგარიშო წლის მანძილზე, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურმა გააგრძელა თანამშრომლობა საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან.

ევროპის საბჭოს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებათა შემფასებელ რჩეულ ექსპერტთა (MONEYVAL) კომიტეტის პლენარული სხდომების მუშაობაში ფინანსური მონიტორინგის სამსახური აქტიურად იყო ჩართული.

2022 წელს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ აგრეთვე „დანაშაულებრივი გზით მიღებული შემოსავლების გათეთრების, მოძიების, ამოღების და კონფისკაციის და ტერორიზმის დაფინანსების შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციის (C198-COP) ხელმომწერ მხარეთა მე-13 კონფერენციის მუშაობაში (2022 წლის 15-16 ნოემბერი, სტრასბურგი).

საანგარიშო წლის მანძილზე საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურმა განაგრძო ორმხრივი თანამშრომლობა უცხოელ კოლეგებთან. 2022 წელს სხვადასხვა ქვეყნის ფინანსური მონიტორინგის სამსახურებიდან მიღებულ იქნა 77 შეკითხვა, შესაბამისი პასუხი გაეცა 76 მათგანს. თავის მხრივ, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ უცხოელ კოლეგებთან გაგზავნილ იქნა 43 შეკითხვა, აქედან პასუხი მიღებული იქნა 33 მათგანზე. საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის ორგანიზაციებს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ 2022 წელს გაეგზავნათ ინფორმაცია ფულის გათეთრების 14 შესაძლო შემთხვევაზე, ხოლო უცხოელი კოლეგებისგან მიღებულ იქნა შეტყობინება 26 ანალოგიური ფაქტის თაობაზე.

მიღებული და გაგზავნილი შეკითხვები 2019–2022წწ.

2022 წელს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურმა განაგრძო ინტენსიური თანამშრომლობა საზედამხედველო ორგანოებთან. ანგარიშვალდებული

პირების შემოწმების მომზადებასა და ინსპექტირების შედეგებთან დაკავშირებით საზედამხედველო ორგანოებთან ხორციელდება ინფორმაციის სისტემატიური ურთიერთგაცვლა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში მოქმედი საკანონმდებლო ბაზის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის შესახებ.

ნორმატიულ-სამართლებრივი ბაზა

2020 წლის მანივალის კომიტეტის მიერ საქართველოს შეფასების ეროვნული ანგარიშის გამოქვეყნების შედეგად, ქვეყანა იმყოფება გაძლიერებული შემდგომი შეფასების პროცედურაში, რაც გულისხმობს შეფასების ანგარიშის გამოქვეყნებიდან 2 წლის თავზე, რეკომენდაციების შესრულების შესახებ ანგარიშის ჩაბარებას და შესაბამისი რეკომენდაციებზე რეიტინგის აწევის მოთხოვნის დაყენებას ევროპის საბჭოს წინაშე. ამ მიზნის მისაღწევად, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონში. შედეგად მანივალის კომიტეტმა ქვეყანას აუწია 29-ე რეკომენდაციაზე შეფასება, რაც ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ ინფორმაციის სამართალდამცავ უწყებებთან გაცვლის მიმართულებით გაძლიერების შედეგად გახდა შესაძლებელი.

კერძოდ, 2022 წლის 11 მაისის ცვლილებებით, ცვლილება შევიდა „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე და 39-ე მუხლებში, შედეგად ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს შეუძლია მისი ანალიზის შედეგები ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურსაც გაუგზავნოს, რომელსაც თავის მხრივ შეუძლია ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის ხელთ არსებული ინფორმაციის გამოთხოვა მოითხოვოს. გარდა ამისა, თუკი კანონის ძველი რედაქციით, ინფორმაციის გაცვლა სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულ ზოგიერთ მუხლზე შეიძლებოდა, ახალი ცვლილებებით, დანაშაულის გამოძიების მისაღწევად აუცილებელი მიზნებისათვის შეიძლება ინფორმაციის გამოთხოვის შესახებ მოთხოვნის ფინანსური მონიტორინგის სამსახურში წარდგენა. აღნიშნული ცვლილებები მიეწოდა მანივალის კომიტეტს, რომელმაც მიმდინარე წლის ნოემბრის თქვეში გამოაქვეყნა შემდგომი შეფასების პირველი ანგარიში, რითაც საქართველოს რეიტინგი აეწია ფინანსურ ქმედებათა სპეციალური ჯგუფის 29-ე რეკომენდაციაზე.

2022 წელს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მიერ გაგრძელდა მუშაობა ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის

მარეგულირებელ ნორმატიულ-სამართლებრივ ბაზაზე, მისი შემდგომი სრულყოფისა და სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების მიმართულებით.

2022 წლის 9 დეკემბერს, ცვლილება შევიდა „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონში, შედეგად ანგარიშვალდებული პირების სიას დაემატა პროფესიული მომსახურების გამწევი ბუღალტერი.

2022 წლის 9 სექტემბერს, ცვლილება შევიდა „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონში, შედეგად ანგარიშვალდებული პირების სიას დაემატა ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერი.

2022 წლის 11 მაისს, „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონში, შედეგად კანონით დაკონკრეტდა, რომ საზედამხედველო ორგანოს სამართლებრივი აქტით განისაზღვრება ელექტრონულად კლიენტის იდენტიფიკაცია და ვერიფიკაცია, ბენეფიციარი მესაკუთრის იდენტიფიკაცია და ვერიფიკაცია, აგრეთვე კლიენტის მფლობელობისა და კონტროლის (მმართველობის) სტრუქტურის შესწავლის წესი; რისკების შეფასების ეროვნული დოკუმენტის განახლების ვადად განისაზღვრა არანაკლებ 3 წელიწადში ერთხელ.

საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური განაგრძობს სამართლებრივი ჩარჩოს დახვეწას მანივალის რეკომენდაციების და შემდგომი შეფასების პროცედურის მეორე ანგარიშისათვის.

ტრენინგები და სემინარები

2022 წელს გაგრძელდა ცნობადობის ამაღლების მიზნით სხვადასხვა სემინარებსა და ვორკშოპებში მონაწილეობის მიღება.

საანგარიშო წლის მანძილზე სამსახურის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს სხვადასხვა საერთაშორისო ტრენინგსა თუ სემინარში, აგრეთვე, დაესწრნენ საერთაშორისო ორგანიზაციების ინიციატივით გამართულ შესაბამის შეხვედრებს. კერძოდ, 2022 წელს სამსახურის თანამშრომლები მონაწილეობდნენ:

2022 წ. 10-15 - აპრილი - ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს და ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის სამართლის ინიციატივის ინსტიტუტის (CEELI Institute) მიერ მოწყობილი ტრენინგი „ფინანსური გამოძიების მეთოდები, ფულის გათეთრება და აქტივების კონფისკაცია“

2022 წლის 14 ივლისი - ევროკავშირის პროექტის ”საჯარო მმართველობის რეფორმის მხარდაჭერა საქართველოში” (PAR TA) ფარგლებში „სამუშაო შეხვედრა პარალელური ფინანსური გამოძიების თემაზე“.

2022 წლის 19-23 სექტემბერი - ევროპის საბჭოს მიერ მოწყობილი სემინარი „შედარებითი მიდგომები და კარგი პრაქტიკა ფინანსური მონიტორინგის სამსახურებში სტრატეგიული და ოპერატიული ანალიზისთვის".

2022 წ. 18-27 ნოემბერი - ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციისა (OECD) და ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) მიერ ორგანიზებული ტრენინგი „Train the Trainer course on the FATF Standards“.

2022 წ. 10-19 დეკემბერი - საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ ორგანიზებული ტრენინგი „ქვეყნების შემფასებელთა ტრენინგი“.